

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek – najlepsza inwestycja

Temat: Bezpiecznie i ekologicznie – czy to możliwe?

Czas trwania: 90 minut

Cele zajęć:

Uczeń/uczennica:

- ma okazję do refleksji na temat konieczności dbania o środowisko
- zdobywa wiedzę z zakresu bezpiecznego gospodarowania odpadami
- projektuje działania, które może zrealizować w swoim środowisku na rzecz jego ochrony

Formy organizacyjne: zbiorowa, zindywidualizowana, grupowa

Materiały: nagranie piosenki Majki Jeżowskiej „Moja planeta”, karty pracy, aplikacja multimedialna, czytanka, arkusz brystolu, kredki/farby/flamastry, klej, nożyczki, różnego rodzaju odpady (puste butelki, kartony, pudełka, ulotki reklamowe, pojemniki, itp.). Do metaplanu: arkusz szarego papieru, wycięty z kartki A4 kształt chmury, wycięte z papieru kółka, kwadraty (po 2 lub więcej na osobę), duża elipsa oraz prostokąt, kosze na śmieci/worki przeznaczone na określony rodzaj odpadów.

Aranżacja przestrzeni: klasa szkolna z dostępem do Internetu/pracownia komputerowa

Uwaga: w Kartach pracy, oprócz zadań obligatoryjnych, przeznaczonych do wykonania w czasie zajęć, uwzględniono również zadania dodatkowe o różnym poziomie trudności. Można je potraktować jako pracę domową lub zadanie dla chętnych.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie i wprowadzenie do tematu zajęć (15')

Nauczyciel/nauczycielka zwraca uwagę uczniów i uczennic na fakt, iż dotychczas mówili na zajęciach o różnych przejawach niebezpieczeństw. Dotyczyły one w głównej mierze tego, co się dzieje w naszym najbliższym otoczeniu: domu, szkole, na podwórku, najbliższej okolicy, środowisku społecznym czy podczas różnych życiowych okoliczności. Warto zwrócić uwagę na jeszcze jeden aspekt, który nie od razu kojarzyć się może z bezpieczeństwem i troską o nie. Mowa tu o bezpieczeństwie ekologicznym, trosce o to, aby dobru naszej planety nic nie zagrażało – bo tylko wtedy ludzie i zwierzęta będą mogli funkcjonować bez zakłóceń.

Ktoś kiedyś powiedział, że „człowiek nie odziedziczył ziemi po swoich przodkach, ale pożyczył ją od swoich wnuków”.

Co oznacza ta myśl? Do jakich działań nas zobowiązuje?

Uczniowie i uczennice wysłuchują uważnie piosenki Majki Jeżowskiej „Moja planeta”.

Starają się zapamiętać, jakie charakterystyki planety Ziemi pojawiają się w piosence i co to oznacza (np. „moja planeta jest rano niewyspana”, „SOS to Ziemia woła ludzi”, „jutro tlen już trudniej będzie zbudzić”).

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Człowiek – najlepsza inwestycja

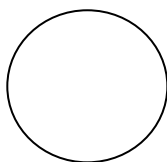
UWAGA: na końcu piosenki można usłyszeć nadawany sygnał SOS – jeżeli w toku dotychczasowych zajęć uczniowie i uczennice nie mieli okazji go usłyszeć – nauczyciel/nauczycielka powinien/powinna zwrócić na to uwagę, przypomnieć symbolikę tego sygnału.

2. Metaplan „Ziemia” (15')

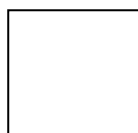
Nauczyciel/nauczycielka wyjaśnia uczniom i uczennicom, że za chwilę stworzą wspólnie plakat, na którym zamieszczone zostaną różne fakty dotyczące naszego codziennego funkcjonowania. Omawia zasady tworzenia metaplanu. Uczniowie i uczennice tworzą metaplan według instrukcji: w krążki i kwadraty samodzielnie wpisują odpowiedzi na pytania i przyklejają je do arkusza szarego papieru. Następuje omówienie propozycji oraz ewentualny komentarz. Część *Dlaczego nie jest tak jak być powinno?* oraz *WNIOSKI* tworzą na forum klasy. Gotowy plakat można powiesić w klasie lub na szkolnym korytarzu.

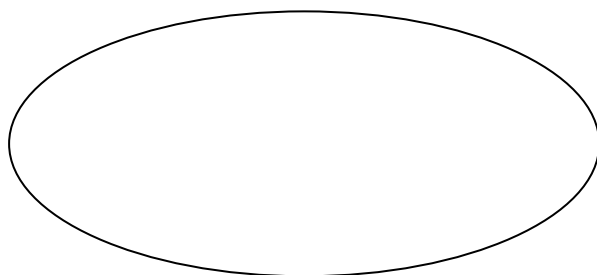
Jak jest?

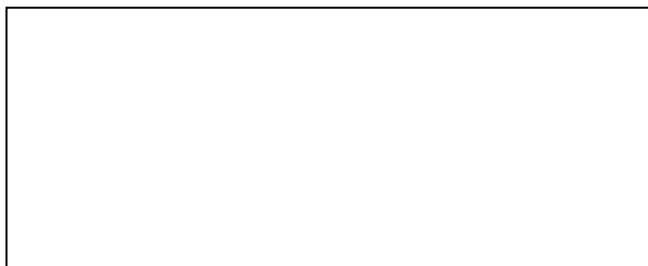
Jak być powinno?

Dlaczego nie jest tak jak być powinno?

WNIOSKI, czyli Co możemy zrobić, aby Ziemi było lepiej?

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Człowiek – najlepsza inwestycja

3. „Sprzątam z głową” (20’) (zadanie zróżnicowane ze względu na stopień trudności)

Uczniowie i uczennice odczytują czytanekę „Sprzątam z głową”. Odpowiadają na pytania dotyczące segregowania odpadów – czy warto to robić i dlaczego; jak w warunkach domowych możemy dbać o segregację śmieci, itp.

Następnie dokonują segregacji przyniesionych przez siebie odpadów – wrzucają je do odpowiednich pojemników/worków rozdzielając: papier, szkło, tworzywa sztuczne.

Uczniowie i uczennice przy ewentualnej pomocy nauczyciela/nauczycielki wyjaśniają zasadność takiego podziału; szukają na różnych opakowaniach symboli, oznakowań produktów – odczytują ich znaczenie.

Uzupełniają Kartę pracy.

4. Las to nie śmietnik! (10’)

Nauczyciel/nauczycielka zwraca uwagę uczniów i uczennic na fakt, że często beztrudno wyrzucamy śmieci, gdzie popadnie, bo nie mamy ochoty poszukać śmietnika, albo wydaje nam się, że od przysłowiowego jednego papierka rzuconego, gdzie popadnie, nic się nie stanie. Proponuje dzieciom następujące zadanie. Każde dziecko dostaje kilka zgniecionych kawałków np.: gazet. Naśladują przechodniów na ulicy i każde z nich rzuca swój „papierek” na podłogę. Nauczyciel/nauczycielka podkreśla, że mimo iż każde dziecko wyrzuciło „tylko” jeden papierek, po ich przejściu uzbierała się cała sterta śmieci. Wyjaśnia dzieciom, że takie porzucone śmieci zalegają bardzo długo zanim się rozłożą. Uczniowie/uczennice uzupełniają zamieszczoną w Karcie pracy tabelkę. Nauczyciel/nauczycielka zapoznaje dzieci z aplikacją multimedialną, a uczniowie/uczennice weryfikują wskazany w karcie pracy czas rozkładu poszczególnych „popularnych” śmieci¹.

Artykuł	Czas rozkładu
papierowy ręcznik	2 tygodnie
resztki jedzenia	2 miesiące
papier	6 miesięcy
guma do żucia, niedopałek papierosa	5 lat
gumowa podeszwa	65 lat
metalowa konserwa	80 lat
puszka	150 lat
reklamówka, foliowy worek	400 lat

¹ Pawłowska A., Plastikowa butelka po 1000 lat. Szklana - nigdy. Kiedy "znikają" śmieci [INFOGRAFIKA], *Gazeta.pl*, 2013, [dostęp: 29.06.2015], dostępny w Internecie: http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114873,13582755,Plastikowa_butelka_po_1000_lat_Szklana_nigdy_Kiedy.html

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek – najlepsza inwestycja

pielucha	450 lat
butelka PET	1000 lat
słoik	1 milion lat

5. Recykling Man(25')

Z uprzednio posegregowanych odpadów uczniowie i uczennice konstruują Recykling Mana – stwora, który ustawiony na szkolnym korytarzu/boisku/przy miejscowym sklepie ma zachęcać do segregowania odpadów.

Dodatkowo zadaniem uczniów i uczennic jest wymyślenie krótkich rymowanych wierszyków, które można zapisać na kartonach i umieścić w różnych punktach szkoły, a które zachęcałyby innych uczniów i uczennice do działań ekologicznych (np.: *Gdy deszcz pada, słońce świeci, segreguj kolego śmieci, Niech ci pamięć nie zanika – wrzucaj śmieci do śmietnika, Pamiętaj człowieku młody- las pełen śmieci nie ma urody, itp.*)

6. Podsumowanie zajęć (5')